

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skríbanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt
Nyiltér sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

Közbiztonságunk

A közbiztonság fogalmát, a szónak modern értelmében, alig egy pár évtizede ismerik nálunk. Nagy idő, több egy félszázodnál telt el, míg a pandurok, hajduk, majd a zsandárok szerepét a rendőrség és csendőrség vette át. A pandurok, hajduk és zsandárok világa csak a népszínművekben volt az a kedélyes, joviális világ, amelynek képét fölidézni tudjuk a múltból. Igazában vigasztalan és botránysos képet nyújtott a 48 előtti Magyarország közrendje. Nem egyszer megesett, hogy aki két-három vármegyén akart végigutazni, megcsinálta a végren delét, mielőtt a hosszú útra kelt, melyre, mintha háboruba menne, pisztolyt, karabélyt és egyéb gyilkos eszközt vitt magával. Minden járásnak, de minden nagyobb határral bíró községnek is megvolt a maga hirhedt, zsidványa, és jellemzi e kor rendését, hogy miután a hatóság díjat tűzött ki a fejére, rendszerint még néhány esztendeig eléledégt szépen és folytatta garázdálkodásait. A közrend fogalmát megközelítő állapot csak a statáriumok alkalmá-

val volt a statáriumot pedig nem szerették vezispán uraimék, mert az felette kényelmetlen vala és sok futkozással járt.

És mai rendészetünk, bizvást állíthatjuk, hogy országszerte most is magán viseli az elmúlt táblabíróvilág jellegét. Sok közintézményünk ment gyökeres változáson keresztül, de rendészetünk fölött inkább átsuhant az újkor szele, mint át és átjárta. Egyedül a fővárosnak van modern, a fontos ezélt helyesen szolgáló rendőrsége, melynél különben egyébiránt kevés világ város dicsekedhetik. Van azonfelül egy-két nagyobb vidéki város, ahol a rendőrséget annyira amennyire fővárosi mintára szervezték. Hanem a vidéki városok hetven perzentjében rendőröknek titulált kisbírók öröködnék a polgárság élet- és vagyónbiztonsága fölött.

Mert ki megy el kisebb vidéki városba rendőrnek? Vagy az, aki megunta a mesterségét, vagy az, aki nem szeret dolgozni, de mindenesetre műveletlen, pallérozatlan ember. Mert ha nem volna ilyen, nem ölténé magára az uniformist 16—25 forintokért. Ennél többet ugyanis nem fizet-

nek közrendőrnek. Már most ha az ilyen jámbor atyafi beleöltözik a ezifra ruhába, (ó erre áldoznak a mi városaink urai) hivatásáról, nem sokkal tud többet, mint hogy a föllebbvalóinak és a városi uraknak szépen tisztelegni kell (ezt különben már a katonaságnál elsajátította), meg hogy a heti vásáron összeszidja a fuvarost, ha neki hajt a kofa állványának. Tessék most az ilyen erővel puhatolást, nyomozást végezni. A rendőri nyomozás egyike a legkényesebb s a legnagyobb gyakorlatot és ügyességet kívánó feladatoknak és szó sincs róla, hogy a vidéki rendőr ezekkel a tulajdonságokkal rendelkezzenék. A vidéki rendőrt közgazgatási funkciók végrehajtására lehet csak használni. Hivatalszolgai teendőket végez és havonta egyszer tolonczokat kísért. S ha valami bűneset történik, melynél a tettest nem érik tetten, vagy a véletlen és egyéb a rendőrségen kívül álló tényező nem szolgáltatja őt a hatóság kezébe, a bűneset kinyomozatlan marad. A vidéki Pitavália évenként száz és száz esettel gyarapítja a fel nem derített bűntények számát. S ennek okát ne keressük

T Á R C Z A.

Aki a védőjét meglópja.

— *Elbeszéli egy kriminalista.*—

— Botrány! . . . Gyalázat! . . . Hogy milyen hálátlanok ezek a vádlottak! . . . Képzeld: mi történt velem! Egy internacionális gazembert védek. Hires zsebtolvaj; az volt az édesapja, meg az öregapja is. Az ügyész megvádolja és rovott előéletére való tekintettel (kilencszer volt büntetve) szigorú büntetést kér. Erre felállok én, megtartom jogi érvekkel dusan felszerelt védőbeszédemet, kifejtem, hogy a gazficzkó ártatlan és a "nagyobb szabásu" "jeles" védőbeszéd hatása alatt a törvényszék fel is mentette őt és elrendelte, hogy bocsássák szabadon.

Együtt jöttünk ki az új törvényházból. A hunczutnak az volt az első megjegyzése, hogy:

— Édes doktor ur, láttam már sok ügyvédet, a ki pénzért ügyesen hazudik, de olyan ügyvédet, a ki ingyen hazudik—

ma láttam először. Meg kell adni, hogy pompásan beszélt.

— Talán bizony nem akar honorálni?

— Akarom biz én, hanem csak a kísérlet stádiumáig sem mehetek, mert egy megveszekedett fillérem sincs. Tudja mit, ügyvéd ur: a jövő héten egy kis körutat teszek Csehországban s remélem, hogy visszajövet hercegileg megfizethetem.

— Lopott pénzt el nem fogadok.

— Majd meglátjuk. . . Igaz ni! Nem meunénk be valahova egy kis vilásreggelire? Nagyon éhes vagyok.

Bementünk egy váci-köruti söresarnokba. A nyavalyás leült a sarokasztalhoz, megevett három gulyást és flegmával pőfékelt az orrom alá.

— Lefőztem az elnököt.

— Hogyan?

— Valahányszor egyet hazudtam, mindig a feleségem boldogságára esküdöztem. Pedig sohse volt feleségem.

— Nagy kópé!

— Hanem az ügyésznek is jól oda-mondtam ám!

— Ugyan no!

— Sehogy sem akarta elhinni, hogy ártatlan vagyok s faggatott szegényke, azt hívén, hogy boldogul velem. Kérdi tőlem: „Talán bizony azt is letagadja, hogy a kérdéses időben az újvásártéren volt?” „Ott voltam biz én, — mondom. Már miért nem lettem volna ott? És ha ott is voltam? Nem szabad nekem ott lenni? Miért ne volna szabad nekem ott lenni?” Az ügyész ur ezért a csüres-esavarásért nagyon megharagudott. „Ne beszéljen annyit!—kiált rám. A rendőr látta, amint futott.” „Igenis futottam.” — „Miért futott, hiszen senki sem hajtotta.” — „Dehogy nem, mondom, hajtott a keresőviz, amit egy félórával azelőtt megittam és mert hajtott, hát futottam.” Erre aztán már nem tudta mit feleljen az ügyész ur; zavarba jött, hogy szinte megsajnáltam.

— Az már bizonyos, hogy akasztófát érdemel az ur.

— De legjobban kifogtam a fogházörön. A pad szélén ültünk s a paraszt mindig irgalmatlanul oldalba bökött, va-

egyébben, mint hogy a törvény a vidéki rendőrségek szervezését és fönntartását teljesen a városokra bizza. Hozzá való érzék és tudás nélkül szervezték országsszerte a közbiztonságfenntartására hivatott testületeket, melyeknek élén legtöbbször bürokrata emberek állanak, kik rendőreiket betanítani, kiművelni azért nem tudják, mert maguk is édes keveset értenek a rendészet tudományához. Mert nagy és nehéz tudomány ez, melynek elsajátításához alapos elméleti és gyakorlati tanulás szükséges.

Az sem válik hasznára rendőrségünknek, hogy felsőbb hatósága a már minden ízében elavult vármegye. Impulzust, intencziókat, szakismeretet, anyagi és erkölcsi támogatást, kellő felügyeletet ez a fórum már nem tud nyújtani. Manapság csakis az államhatalom az, mely ez irányban kötelességét teljesíteni tudja. Szervezetileg csak annyiban áll összefüggésben a rendőrséggel, hogy a rendőrfőkapitányokat a főispán nevezi ki. . .

Míg az állam nem veszi kezébe a közbiztonság ügyének gyökeres rendezését, addig a rendőrség mindig tökéletlen félintézmény lesz. Ezt az igazságot körülbelül mindenki elismeri már, de hogy érvényre jusson, arra egyelőre nincs kilátás.

De ha már nem is államosítják a rendőrséget, azt mindenestre megtehetné az állam, illetve egy rendeletével a belügyminiszter, hogy a rendőrség és államhatalom közötti összefüggést szorosabbá teszi, s a mennyire csak lehet, kiveszi a vármegye, mint felsőbb hatóság kezéből. A csendőrség és a fővárosi rendőrség példája megmutatta, hogy milyen jótékony átalakító hatással van a közbiztonsági testületre a közvetlen, illetve közvetlenebb állami felügyelet.

Hirek

— **Mértékhitelítő-hivatal Barcs** on. Bares kereskedői a község útján

lahányszor fészkelődtem a helyemen. "No megállj, majd megbánod!" Gondoltam magamban. Lassan-lassan elhúzódtam tőle, míg végre a pad másik szélére jutottam. Éppen a rendőrt hallgatták ki, aki borzasztóan bemártott. Én, mintha valomását félbeszakítani akarnám,—hirtelen felugrom és zsupsz: a fogházör elveszítve az egyensúlyt, hanyattesik.

— Szegény ördög!

— Tudja-e doktor ur, hogy tárgyalásközben egy kis szerelmi kalandon is átestem. Volt a hallgatóságban egy bogászemű asszonyka, aki nagyon érdek-lődhetett irántam, mert olyan ábrándosan nézett rám. Az ügyész beszéde alatt rákacsintottam egynéhányszor, amire elmosolyodott; szívemre tettem kezemet s ölelpirult, majd szemrehányólag tekintett az ügyészre, aki megbüntetésemet kérte. Ha én azzal az asszonykával még egyszer

folyamodtak az iránt, hogy Bareson létesüljön mértékhitelítő hivatal. A folyamodványra a napokban érkezett meg a leirat a minisztertől, melyben tudatják, hogy azon esetben állitható föl a hivatal, ha a vele járó költségeket a község fedezi. Ez ügyben e hó 19-én volt képviselő-testületi gyűlés, melyen az lett határozva, hogy azon esetben állítja föl a község a hivatalt, ha a vele járó költséget vagy az állam, vagy Bares kereskedői egymásközt fedezik, a község azonban nem fog e tekintetben semmi költséghez hozzájárulni.

— **Baleset.** Szenthe Ferencz járá-sunk derék állatcervosát e hó 16-án kocszás közben súlyos baleset érte Theresienfeld és Bazia közt az országuton. Ugyanis hazafelé jövet elszakadt az egyik hámkarika s ez által a hámfá erősen verte a ló lábát s ez megvadította az egyik lovat, mely két hátulso lábára állva ugrani készült. A közelgő veszedelmet elhárítandó, Szenthe — ki két leánya társaságában utazott — leakart ugrani, hogy a lovakat megfékezni segítse a kocsisnak. E pillanatban a lovak megugrottak s ő a kocsirol a köves utra esik s oly szerencsétlenül, hogy lábai erős zuzódást szenvedtek s helyéről nem birt fölkelni. Utánna nagyobbik, Vilma leánya, ki a kocsin mellette ült, szinte leugrik s oly szerencsétlenül, hogy eszméletlenül terült el a köves földön. Végre a kocsisnak sikerült a megvadult lovakat megfékezni. A kocsis mellett ülő Gizike csak most veszi észre rémülettel, hogy édes atyja és nővére az országuton fekszenek s rögtön hozzájuk szalad. Az atyja is e közben látva nagyobbik leányát mozdulatlanul elterülve, sérült lábával feléje kuszik s csak most veszik észre, hogy az fájdalomaitól gyötörve eszméletlenül fekszik. Elképzelhető borzasztó aggodalmuk. Az atya súlyosan sérült lábaival, nagyobbik leánya élettelenül elterülve, ily fájdalom és aggodalmak közt másfél órát töltöttek a puszta országuton, míg végre Stern Béni földbirtokos kocsija arra ment, melyre aztán az idő közben érkezett segítség-gel föltették a sérülteket és haza szállították. Dr. Kronberger Adolf azonnal gyógykezelés alá vette a sérülteket. Az atya, mint említettük is, esése által lábán erős zuzódást szenvedett s hetek kel-lenek fölépüléséhez. Vilma leánya pedig valószínűleg agyrázkódást kapott mit az

összejöhethék! . . .

— Bizonyosan őt is meglopna.

— Igen, ellopnám a szívét.

— Nagy "ganef" maga.

— Bizony kérem, hires zsebtolvaj vagyok én. Ismernek Lipcsében, Brün-nben, Berlinben, Londonban, szóval miá-degyik világvárosban. A fényképe-met mindendenütt ott találhatja ügyvéd ur a rendőrség albumában. Azt mondják, hogy én vagyok a világ legügyesebb zsebtolva-ja.

— Az árgyé-lusát! Engem lopjon meg, ha tud.

— Még mire nem gondol, ügyvéd ur. Disznó hálátlanság volna tőlem. Ugy látszik, ön még nem tudja, hogy mi az a cavalleria gauneriaua. . .

Kifizettem a villásreggeli árát, aztán az utczára érve, futottam egy lóvonat

is bizonyít, hogy gondos ápolás daczára is csak 20 órai eszméletlen állapot után tért magához, de baja, hála az égnek, nem lesz végzetes. Ószinte részvételt van mindenki a rokonszenves család fájdalma iránt, s mielőbbi teljes fölgyógyulásukat kívánjuk!

— **Hymen.** Ferenczfy Emil cabunai főerdész eljegyezte Péterhidáról Jeky Katinka kisasszonyt.

Fuchs Márton r. ujlaki vendéglős jegyet váltott Schwarz Róza kisasszonnyal Hracováról.

— **A trónörökös Somogyban.** Gróf Festetich Tasziló berzenei kastélyában már több fejedelmi vendéget fogadott, kiknek a vendégszerető főúr kellemes vadászatokot rendezett ottani pompás vadasterületén. Legközelebb e hó 25-én Ferencz Ferdinánd trónörökös utazik Berzenézére, hol máris nagyon készülődnek fogadására. Ez alkalommal a gróf a trónörökös tiszteletére őz vadászatot rendez.

— **Uj vasut Slavoniában.** Mint illetékes helyről értesülünk, a belovár-verezei helyi érdekű vasut építésére megadták az engedélyt s legközelebb megkezdik már az előmunkálatokat.

— **Borértékesítő szövetkezet.** A badacsonyvidéki szőlősgazdák Hertelendy Ferencz gazdasági egyesületi elnök kezdeményezésére borértékesítő szövetkezet alakítottak, melynek székhelye Tapolca lesz. A szövetkezetbe már eddig is 50 bortermelő lépett be 300 kataszteri hold szőlőterülettel. Az alakuló közgyűlés táviratilag lelkesedéssel üdvözölte Darányi Ignác földmívelési minisztert a bortermelési érdekek védelméért s a borértékesítés előmozdítására irányuló üdvös tevékenységéért.

— **Tizezer forint egy jubiláló tanítónak.** A verbászi népiskola derék tanítója, Blum Sándor május havában üli meg tanítói működésének ötven éves jubileumát. Az érdemes tanférfit egy egész nemzedéket nevelt hazafias szellemben. Tanítványainak a száma — köztük számos előkelő társadalmi állásban — meghaladja az 5000-et. Hogy mily hálával esüggnek volt tanítványai az öreg mesteren, mutatta azon Magyarország tanügyi életében alighanem páratlanul álló nagylelkűségük, hogy az érdemes öreg tanító részére 10.000 forintot gyűjtöttek és ezenkívül még számos értékes aján-

után, hogy a zsebtolvajt lerázzam a nyakamról. A müegyetem elé érve, ki akarom venni zseborámat, hogy a müegyetemi óra után igazítsam s csak akkor vettem észre, hogy védenczem meglopott. Ellopta az én drága aranyórámat.

Ki látott már ilyet? És azt az országos pernahajdert még csak nem is hibáztathatom olyan nagyon, mert hiszen én magam mondtam neki, hogy "engem lopjon meg, ha tud!" Ugyan kérem, szólítsa fel a lapokban, hogy küldje vissza órámat. Ime én már el is készítettem a felhívást.

"Azon tisztelt urat, akit e hó 3-án védtem és akit a törvényszék a lopás vádjá alól felmentett, mély tisztelettel kérem, hogy magánál felejtett zseborámat kezemhez juttatni kegyeskedjék. Juttatni kötelezem magam, hogy legközelebb újra ingyen fogom védeni."

dékkal is meglepik. A veterán tanítót jubileuma alkalmából hír szerint a király is ki fogja tüntetni.

— Érdekes magyar találmány.

Dr. Pollák csongrádmegyei főorvos fia föltalálta a táv-fotografálást s Vozáry Pál szentesi főmérnök buzdítására azt tökéletesítette s most egy bécsi bankár pénzt is adott a találmány értékesítésére. Az eddigi kísérletek eredménye valóban meglepő; a távfotografálás segítségével az egyik állomáson feladott sürgöny fényképe jelenik meg a másik állomáson úgy, hogy óránként nem kevesebb, mint hat-ezer közönséges sürgöny továbbítható. A szerkezet fölötté egyszerű s a két állomáson elhelyezett készülékek egyenlőidejű mozgásán alapul. Az egyesült villamos részvénytársaság már most megtette a kellő lépéseket az iránt, hogy az ország táviró hálózatán megkezdhesse a találmány értékesítését, legközelebb pedig az összes európai államokkal lép érintkezésbe, hogy a szabadalmát eladja.

— **Budapesti gabonatőzsde.** (Reich Jenő és társa heti jelentése.) A vetések állása és azok fejlődése kielégítő. A külföldi piacok forgalma továbbra is korlátozott; nálunk a fogyasztási kereslet továbbra is gyenge és a cizkék keveset változtak. Buza lanyhán indult, utóbb a finomabb buza néhány krral emelkedett. Az árak 9.00 — 10.10. frt. között változnak. Rozs továbbra is el van hanyagolva. 7.70 — 7.40 frtot fizettek érte. Árpa (takarmány és hántolási czélokra) ugyanezeken gyenge érdeklődésre talált és árában is alig volt tartott. 6.00 — 6.35 frt. érhető el. Zab bővebben érkezett; 5.75—6.15 frton kelt el. Tengeri szilárd s az ára 10 krral javult; 4.50—4.55 frtot fizettek érte.

Irodalom.

— A Nagy Képes Világtörténet

első kötete be van fejezve. A szaktudomány kimondta rá, hogy első rangú munka. Helyes volt az auctor megválasztása, kitűnőek azon részek, melyek a legújabb kutatások óriás anyagát ölelik fel, szépek az illusztrációk, élvezetes az előadás módja, szóval az egész nagybecsű tudományos mű, s szépségeinél, vonzó tartalmánál s előadásánál fogva méltó a nagyközönség legnagyobb pártolására. Most a 22. és 23. füzet jelent meg egyszerre. Ebben van az index. Szabados, pontos munka. Csak ha ezt átlapozzuk, akkor látjuk, a tartalomjegyzék rövid szavaiból, mily mesegazdag e kötet. Az index olyan valami az irodalomban, mint az ételben a só. Nem is könyv, a melyben index nincs, mint a hogy nincs étel só nélkül. De magában élvezhetetlen az index. mint a só. Az index modern találmány. A régi, kis könyvekhez nem kellett ily „Betűrendes Tárgymutató“. A ki valamit keresett, könnyen átlapozhatta az egész könyvet. De ma, a tudományos anyag felhalmozódásának idején lehetetlen az embernek mindazt eszébe tartani, a mit olvasott. De ha betűrendes tárgymutató, névmutató van a könyvben, mindenki könnyen eligazodhatik benne. Ma már igen kevés tudós meri utjára bocsátani

művét index nélkül, azzal az elbizottságteljes elvvel, hogy: „Vagy olvassák el az egészet, vagy a kezükbe se vegyék!“. Nem úgy van az Az index nem azok számára készül, a kik nem akarják elolvasni a könyvet, hanem azoknak, a kik elolvasták s máskor is hasznát akarják venni. Főképen a történelmi munkáknál nélkülözhetetlen. Különb e füzetek sincsenek képek nélkül. Négy pompás műmelléklet díszíti, köztük egy kiválóan érdekes, színes „képfaragó műhely Egyiptomban“, mely az egyiptomi szobrok készítési módjait mutatja. A Nagy Képes Világtörténet 12 kötetben jelenik meg. Szerkesztője Marezali Henrik, egyetemi tanár. Az első kötet a kelet ókori népeinek története. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Megjelen füzetekben is Minden héten egy füzet, á 30 kr. Kapható a kiadó Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság könyvkereskedésében, (Bpest, Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

CSARNOK.

A holdlakók és a hold föllete.

Irta: **Báró Mikos János.**

A „Rejtelmes Világ“ közlése nyomán.

Folytatás és vége.

Különb ezen szuppozició nem tartozik a hold geológiájához, és csak annyiban tartottam megemlítésre méltónak, mert következménye az élethez szükséges elemeknek, a víz és a levegő létezésének, ama távoli multba vesző korszakokban.

A hold anyaga átlag véve sokkal lazább és könnyebb alkotásu mint a földé; azaz hogy a nehéz érczek és kőzetek aránylag sokkal csekélyebb mennyiségben vannak ottan képviselve. Ezt már a holdnak tömörsége is eléggé mutatja, a mely a földéhez arányitva vagy viszonylik mint 0.62:1; vagyis míg a föld fajsúlya 5, addig a holdé körülbelül csak 3. Az az erő tehát, mely a földön például csak 18 kilogrammot képes megmozdítani, a holdon majdnem 110 kilogrammot volna képes helyéből elmozdítani.

Mindezekből az következik, hogy a holdon a vulkanikus kitörések sokkal könnyebben mentek végbe, mint földünkön; mert egyrészt az emelő erő ugyanaz lévén, a talaj lazább alkotása és így könnyebb súlya folytán kevesebb ellentállásra volt képesítve, másrészt ugyanazon erővel sokkal több látatömög juttatható s hajtatható a magasba. A míg tehát nálunk a hegységek és heglánczok képződése legtöbbször a körtegegek egymásra torlódása révén megy végbe (legalább a jelen geologikus korszakban példa reá a délamerikai Cordillerák, Skandinávia nyugati része stb.) — a holdon úgy látszik, hogy a hegyképzések majdnem kizárólag vulkanikus kitöréseknek köszönik eredetüket.

A hold kérgének lazább alkata és ennél fogva csekélyebb ellentálló képessége és főleg az anyagnak csekély súlya könnyen megmagyarázza nem csak a

kráterképződések óriási mennyiségét, de rémitő átmérőjüket is.

Igen valószínű, hogy földünknek azon alakulási korszakában, a mikor kerge még igen vékony volt és nem bírt annyi ellentálló képességgel, — a mi földünkön is végtelen mennyiségű tüzhányó hegy volt, a melyek egész heglánczokat képeztek, úgy a miként a holdon. Földünkön ezen vulkanikus képződések nyomait, — millió évek hosszú során át, — a változó hőmérsék, a víz és a levegő, ezen mindent szétbontó erők, nagyrésztben lassanként elmosták. Eleinte ezek az erők a holdon is tevékenységben voltak és sokat elegyentettek a kéreg amaz emelkedéseiből, a miket a vulkanizmus, — mely valószínűleg a kéreg idomításában a holdon mindig a fő tényező volt, — létrehozott. De később, a mikor a holdnak mindinkább vastagodó és erősödő kerge (a fokozatos kihülés folytán) lassanként magába szivta a fölületén lévő vizeket, és ezek után a reá nehezedő levegő rétegeket is, kiapadtak azok az erők, a melyek a hegyek ormait folyton roncsolták, és az anyagot a magasból a völgyekben lerakva, a vízszintezés munkáját végezték. A víz, azaz a nedvesség és a levegő hiányában, a hegyormok azután megtartották tökéletesen azt a formát, a melyet a vulkanikus kitörések folytán nyertek, miután nem volt többé a roncsoló fagy, a hulló zápor, vagy a pusztító szélvész, de még egy szellőcske sem, mely a legcsekélyebb kis kővecskét is helyéből elmozdithatta volna. A száz mértföldekre nyúló repedések szinte csak a vulkanizmus kifolyásai lehetnek, a miként azt több tudós is annak tulajdonítja. A nedvesség ugyanis a kihült föld és sziklarétegek legmélyebb részeibe huzódva, a teljesen kiszáradt kéreg sok helyen hosszú vonalakban megrepedt. A repedések óriási mélységűek és a vastag holdkéregnek a középpont felé irányuló rémitő nyomása folytán, a hold belsejében lévő izzó folyós anyag feltűdulva kitöltte a repedéseket.

Hogy a holdon jelenleg nincsen víz, se levegő és ennek folytán élet sem lehet, — ez többé-kevésbé konstataált tény. De hogy a holdon voltak egykoron tengerek, folyóvizek és levegő is, úgy mint van földünkön, azt már abból is lehet sőt kell következtetnünk, mert a föld ősananyagából alakult; — még pedig ez ősananyag könnyebb részeinek a holdon igen természetes okoknál fogva, tulnyomó mennyiségben kellett képviselve lenni, ennél fogva több mint valószínű, hogy a hold egykoron bővelkedett vízben és levegőben is. Ez esetben pedig az élet jelenségei sem hiányozhattak, és az ottani szerves lényeknek hasonlóknak kellett lenni a földön élőkhez. Hapedig ez így volt, akkor kétségtelen, hogy a holdon is értelemmel és halhatatlan lélekkel felruházott, hozzánk hasonló lények voltak urai a természetnek, úgy mint itt.

*

Ezen elmélekedésből kifolyólag bátran igaznak fogadhatjuk el a szellemek azon állítását, hogy a hold utolsó nemzedékeiből még manapság is van néhány szellem a legmagasabb földi szférákban.

304
vh 99

Árverési hirdetés!

Alulírott kir. bírósági végrehajtó az 1881 évi LX t. cz. 102 §. értelmében ezennel közzéteszi, hogy a szigetvári kir. járásbírósnak 1899 V. 222 számú végzése következtében Benkő Gyula sztlőrinczi ügyv. által képviselt **Keresztes Ferencz** községi bíró nagybicsérdi lakos javára 145 frt Dr. Berkes Móricz szigetvári ügyvéd által képviselt **Volf Lipót** fiaik cégének javára 139 frt **Krausz Adolf** szigetvári lakos ellen 1899. évi január hó 24-én fogantatott ki-elégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1834 frt 06 krra becsült szobabeli butorok, Singerféle varrógép, szilvrium, rum, likör, schiller és fehér borok, cognac, törköly, üres hordók, és 1-es Adlersflügel féle pénzszekrényből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbírósnak 1898 V 222 sz. végzése folytán I. Keresztes Ferencz követelése: 145 frt tőke annak 1898. Október hó 20 napjától járó 5 0/0 kamatai és eddig összesen 40 frt 15 krrban bíróság már megállapított költség erejéig. II. Volf Lipót fiaik cégének követelése 139 frt tőke 1898. évi augusztus 12-től járó 6 0/0 kamatai és 44 frt 02 költség erejéig alperes lakásán Szigetvárott leendő eszközzésére 1899. május 16 napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 LX t. cz. 107 és 108 §§ értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Szigetvár, 1899 április 18-án.

Boncz Lajos
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetések

jutányos áron fevértetnek e lap kiadóhivatalában.

Eladó egy Szeidner féle (bécsigyártmány) még jó karban levő zongora jutányos áron, hol: megtudható e lap kiadóhivatalában.

Facton kocsi,

Még teljesen jó karban Barcson eladó. Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhivatalában.

Mindenkinek fontos!!

Bámulatos olcsó eladási-ár.

12 értékes tárgy csak 2 frt 85 kr.

- 1 gyönyörű zsebóra, Anker-Remontoir, nickel gravírozott fődéllel. 3 évi jótállással.
- 1 elegans óralánc (kivánatra nickel, vagy aranyozott) szép akasztóval, párisi minta.
- 1 elegans uri melltű, amerikai double aranyból, utánzott brillianttal.
- 1 pár gyönyörű fülbevaló, valódi ezüst, cs. kir. fémjelzéssel ellátva.
- 1 pár gyönyörű kezelő-gomb, amerikai double aranyból.
- 1 garnitúra ing-gomb (áll 5 darabból) amerikai double aranyból.

Mindezen gyönyörű 12 darab tárgy, míg a készlet tart, postai utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetik esekély **2 frt 85** krért. Azelőtt csak maga a nickel- Anker-Remontoir zsebóra ára 5 frt volt.

Nem tetsző tárgyak 8 napon belül készségesen vissza fogadtatnak.

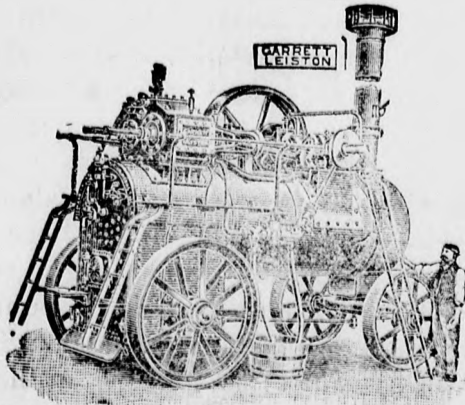
E. Holzer Lieferant des österreichischen k. k. Staatsbeamten-Verbandes Uhren u. Juwelen-Lager en gros **Krakau Stradom 18,**

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

ifj. **Kotzó Pál**

Budapest, V., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fiaik féle legújabb szerkezetű compound gőzmozgonyait félstabil- és stabilalakban, a melyek 40 százalék tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzeséplőket négyszer fordítható acél-dobsi- nekkal, toldást nem igénylő szalmarázókkal és nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecs kavagókat, répavágókat és minden más gazdasági gépeket.

☞ Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek! ☞

3-6